

DOBROVOĽNÍCKY PROGRAM OPRI SA O MŇA

ÚVOD

V Centre včasnej intervencie Banská Bystrica, n.o. (ďalej CVI BB, n.o.) spolupracujeme s klientskymi rodinami, kde vyrastá dieťa so zdravotným znevýhodnením (ZZ), niektoré z týchto rodín sú viacdetné. V našej práci reflektujeme skutočnosť, že v súvislosti so špeciálnymi potrebami si starostlivosť o dieťa so ZZ vyžaduje zvýšenú pozornosť a zaberá rodičom takmer všetok čas. U našich rodín vnímame potrebu odľahčovacej služby. Rodičia z tejto služby môžu profitovať tak, že získajú čas na plnenie ostatných potrieb rodiny, ďalšie potrebné činnosti, alebo chvíľu času pre seba samých. Služba je cieľená zároveň na súrodencov dieťaťa so ZZ. Na základe uvedenej skutočnosti by sme pre súrodencov chceli občasného spoločníka, vo forme dospelého kamaráta, ktorý by mu venoval svoj čas a plnú pozornosť. Zamestnankyne CVI BB, n.o. v rodinách vykonávajú sociálnu službu včasnej intervencie. Z pohľadu zamerania a vyťaženia služby nie je možné zaradiť do ich pracovnej náplne aj odľahčovaciu službu. Taktiež nemajú priestor a možnosti intenzívnejšie sa pri poskytovaní služby venovať súrodencom dieťaťa so ZZ. Napriek tomu je jednou z priorít služby vidieť potreby všetkých členov rodiny a partnersky hľadať možnosti ich naplnenia. Na základe týchto skutočností a skúseností zamestnankýň CVI BB, n.o. sme sa v centre rozhodli spustiť dobrovoľnícky program OPRI SA O MŇA a vytvoriť k nemu minimálne štandardy kvality dobrovoľníckeho programu súvisiacich s dobrovoľníctvom v centre. Uvedomujeme si, že úspešnosť a efektívnosť dobrovoľníckeho programu je možné udržať len vo vhodne nastavenom systéme a prostredí.

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Dobrovoľnícky program OPRI SA O MŇA je program, ktorého podstatou je kamarátsky vzťah medzi dospelým vyškoleným dobrovoľníkom alebo dobrovoľníčkou

a dieťaťom. Hlavnou myšlienkou programu OPRI SA O MŇA je priateľský a podporný prístup. V rámci programu sa vyškolený dobrovoľník/čka individuálne venuje jednému dieťaťu. Pričom môže byť v pozícii Parták (dobrovoľník/čka pre súrodencia zdravotne znevýhodneného dieťaťa), alebo Mentor (dobrovoľník/čka pre dieťa so zdravotným znevýhodnením).

Program OPRI SA O MŇA je realizovaný na základe dohody medzi zákonným zástupcom dieťaťa, dobrovoľníkom/čkou a Centrom včasnej intervencie Banská Bystrica, n.o.

CIELE PROGRAMU

Program je založený na princípoch jedinečnosti, vzájomnej pomoci, priateľstva, spolupráce. Prináša deťom, ich rodičom a dobrovoľníkom či dobrovoľníckam žijúcim v Banskej Bystrici možnosť vzájomnej pomoci, podpory a dôvery. Ciele:

- 1) pomôcť rodičom odťažit' / odľahčiť ich v povinnostiach, a tak predchádzať ich vyčerpaniu
- 2) rozvíjanie siete podpory pre dieťa, v ktorých môžu nájsť pomoc a podporu
- 3) umožniť dieťaťu pocit priateľstva, dôvery a pozornosti pre neho samého
- 4) zmysluplné využívanie voľného času dieťaťa
- 5) zlepšenie sociálnej inklúzie, resp. prevencia sociálneho vylúčenia dieťaťa
- 6) zvyšovať schopnosť adaptácie detí so ZZ na nových ľuďoch, nové prostredie a nové situácie

Program sa uskutočňuje formou „jeden na jedného“. V rámci programu sú vytvorené dvojice dieťa – dobrovoľník/čka (Parták/Mentor), čo zaručuje individuálny prístup k dieťaťu a zohľadnenie jeho potrieb. Dobrovoľník/čka sa stretáva s konkrétnym dieťaťom pravidelne, najmenej po dobu 6 mesiacov, na 2 - 3 hodiny týždenne v doobedných alebo poobedných hodinách (podľa vzájomnej dohody). Stretnutia prebiehajú predovšetkým mimo prostredia rodiny dieťaťa a ich náplň záleží na dohode medzi dobrovoľníkom/čkou, dieťaťom a rodičom dieťaťa. Ide prevažne o spoločné zmysluplné trávenie voľného času, a to rôznymi aktivitami, ktoré sú prispôbené veku a záujmom dieťaťa.

CIEĽOVÉ SKUPINY PROGRAMU

Projekt je zameraný na dve cieľové skupiny:

- 1) *Súrodenci detí so zdravotným znevýhodnením.* Účasťou v programe dieťa získava nového veľkého kamaráta a priateľský vzťah, oporu, pozitívny vzor, pozornosť niekoho, kto sa mu bude venovať, aby mohlo robiť aktivity, kde potrebuje partáka. Aby malo niekoho, s kým sa môže porozprávať, vyventilovať si hlavu mimo domáceho prostredia (ventilovať svoje emócie).
- 2) *Dieťa so zdravotným znevýhodnením* (Detská mozgová obrna, Downov syndróm, autizmus, porucha autistického spektra, epilepsia, predčasne narodené deti, narušená komunikačná schopnosť, zrakové postihnutie, sluchové postihnutie, viacnásobné postihnutie a iné). Dieťaťu so zdravotným znevýhodnením program ponúka stimuláciu, rozvoj jeho zručností, aby dieťa poznalo nielen svoje najbližšie okolie.

Program je zameraný pre deti od 0 do 15 rokov. V prípade potreby sa môže účasť v programe umožniť aj dieťaťu mimo vymedzenej vekovej hranice. Predpokladom účasti dieťaťa v programe je jeho záujem a slobodná voľba, t.j. dobrovoľnosť.

REALIZÁTOR

Dobrovoľnícky program OPRI SA O MŇA realizuje Centrum včasnej intervencie v Banskej Bystrici, n.o., ktoré funguje od roku 2016. Poskytuje sociálnu službu včasnej intervencie, podľa § 33 Zákona o sociálnych službách. Služba včasnej intervencie je určená pre rodiny, ktoré majú dieťa vo veku od 0 do 7 rokov a jeho vývin je ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia, alebo vývinovej poruchy. CVI BB, n.o. je k dispozícii pre rodiny žijúce v mestách a obciach spadajúcich do banskobystrického samosprávneho kraja. Služba včasnej intervencie je vykonávaná najmä terénnou formou. V niektorých prípadoch je možné dohodnúť sa aj na ambulantnej forme starostlivosti. Víziou centra je prakticky a odborne

prispieť k dosiahnutiu takého stavu v spoločnosti, aby rodiny v našom regióne s dieťaťom s rizikovým vývinom alebo zdravotným postihnutím dostali včas potrebnú odbornú podporu s plným rešpektom k individualite rodín a s cieľom ich plnohodnotného života a zapojenia sa do spoločnosti.